

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 8Co/244/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313206653
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Kálmánová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4313206653.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Kálmánovej, PhD. a členov senátu JUDr. Vladimíra Novotného a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu : CD Consulting, s. r. o., so sídlom Politických vězňů 1272/21, Nové Město, Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, zast. Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, proti žalovanému: Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XXX, o zaplatenie zmenkovej sumy 146,60 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 12. mája 2015, č. k. 9C/318/2013-48 takto

rozhodol:

Odvolací súd p r i p ú š ť a čiastočné späťvzatie žaloby žalobcom v časti požadovaného zmenkového úroku nad výšku 0,06% denne, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti z r u š u j e a konanie v tejto časti z a s t a v u j e .

Vo zvyšnej napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 146,60 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 892,57 eur od 26.1.2010 do 18.3.2010, čo predstavuje sumu 116,03 eur, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy: zo sumy 892,57 eur od 19.3.2010 do 6.5.2010, čo predstavuje sumu 7,21 eur, zo sumy 799,98 eur od 7.5.2010 do 8.6.2010, čo predstavuje sumu 4,35 eur, zo sumy 707,39 eur od 9.6.2010 do 7.7.2010, čo predstavuje sumu 3,38 eur, zo sumy 614,80 eur od 8.7.2010 do 8.8.2010, čo predstavuje sumu 3,24 eur, zo sumy 522,11 eur od 9.8.2010 do 8.9.2010, čo predstavuje sumu 2,67 eur, zo sumy 446,60 eur od 9.9.2010 do 13.1.2011, čo predstavuje sumu 9,35 eur, zo sumy 146,60 eur od 14.1.2011 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy, teda 2,98 a náhradu trov konania za súdny poplatok v sume 16,50- eur a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 58,34 eur na účet právneho zástupcu žalobcu. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Rozhodnutie odôvodnil čl. 2 ods. 1 kapitoly I Nariadenia Rady č. 44/2001 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, čl. 2 ods. 1, čl. 3 ods. 1 kapitoly I, čl. 4 ods. 1, čl. 5 ods. 1, 2, 3, čl. 7 ods. 3, čl. 19 kapitoly II Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje Európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu, čl. I § 5 ods. 1, 2, 3, § 11 ods. 1, § 13 ods. 1, § 14 ods. 1, § 17, § 33 ods. 1, § 34 ods. 1, § 48 ods. 1, § 75, § 76 ods. 2, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 zák. č. 191/1950 Zb. zákona zmenkového a šekového v znení neskorších predpisov a z vykonaného dokazovania zistil, že žalovaný ako vystaviteľ vystavila dňa 09. 09. 2009 zmenku na zmenkovú sumu 892,57 eur, ktorú sumu spolu so zmenkovým úrokom 0,25 % denne od 26. 01. 2010 sa zaviazal zaplatiť pri predložení na rad POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, 811 09 Bratislava. Splatné "POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava "bez protestu", "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia". Zmenka obsahuje meno a priezvisko vystaviteľky, jej bydlisko a rodné číslo, podpis vystaviteľky. Na rube zmenky je obsiahnutý nasledovný text: Namiesto nás na rad CD Consulting, s. r. o., K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha, Česká republika, IČO: 26 429 705. Jedná sa o rubopis, ktorý je podpísaný

konateľom obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Jaroslavom Fuchsom. Žalobca si v tomto konaní uplatnil práva vyplývajúce z vlastnej zmenky vystavenej žalovanou na rad POHOTOVOŠŤ, s. r. o., IČO: 35 807 598, bola prevedená nedatovaným indosamentom na rad indosatára CD Consulting s. r. o., so sídlom K červenému dvoru 3269/25a, 130 00 Praha, Česká republika IČO: 26 429 705, ktorý je v tomto konaní žalobcom. Na žalobcu indosamentom došlo k prevodu všetkých práv zo zmenky, v zmysle čl. I, § 14 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového. Zmenka vystavená žalovaným je zmenkou vystavenou na videnie, tzv. vistazmenkou, ktorá je splatná pri predložení, podľa čl. I, § 34 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového, pričom musí byť predložená na platenie do jedného roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť alebo určiť lehotu dlhšiu. Podľa tohto zákonného ustanovenia vystaviteľ tejto zmenky lehotu na predloženie zmenky predĺžil, keď stanovil "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia". Zmenka obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti vlastnej zmenky v zmysle čl. I, § 75 Zákona zmenkového a šekového. Obsahuje označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná, bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú tam uvedenú peňažnú sumu v tam uvedenej mene, údaj miesta, kde sa má platiť, meno toho na rad koho sa má platiť, dátum a miesto vystavenia zmenky, podpis vystaviteľa. Zmenka je zročná na videnie. V zmenke je uvedená okrem zmenkovej sumy aj výška úrokovej miery - zmenkový úrok 0,25% denne, pričom je uvedený aj dátum, od ktorého sa úrok počíta. Jedná sa o platnú zmenku, z ktorej vznikol žalovanej záväzok voči majiteľovi zmenky zaplatiť mu zmenkovú sumu spolu s postihovými právami podľa čl. I, § 48 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového. Z taktó vystavenej zmenky vznikol žalovanému záväzok voči majiteľovi zmenky, žalobcovi, zaplatiť mu zmenkovú sumu aj s príslušenstvom. Vistazmenka je podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení zmenkou, ktorá je splatná dňom jej predloženia. Žalobca si uplatnil okrem zaplatenia zmenkovej sumy aj 6% úrok ročne od 19.03.2010, z čoho možno vyvodiť, že v uvedený deň sa stala zmenka splatná. Vzhľadom na to, že zmenka obsahuje doložku bez protestu, nie je žalobca povinný túto skutočnosť overiť vo forme verejnej listiny, teda protestom. Dňom splatnosti zmenky vznikla žalovanej povinnosť plniť záväzok zo zmenky, neuhradenú zmenkovú sumu 146,60 eur, podľa čl. I, § 48 ods. 1 bodu 1 Zákona zmenkového a šekového a úrok 6% ročne zo zmenkovej sumy 892,57 eur od 19.3.2010 do 6.5.2010, čo predstavuje sumu 7,21 eur, zo sumy 799,98 eur od 7.5.2010 do 8.6.2010, čo predstavuje sumu 4,35 eur, zo sumy 707,39 eur od 9.6.2010 do 7.7.2010, čo predstavuje sumu 3,38 eur, zo sumy 614,80 eur od 8.7.2010 do 8.8.2010, čo predstavuje sumu 3,24 eur, zo sumy 522,11 eur od 9.8.2010 do 8.9.2010, čo predstavuje sumu 2,67 eur, zo sumy 446,60 eur od 9.9.2010 do 13.1.2011, čo predstavuje sumu 9,35 eur, zo sumy 146,60 eur od 14.1.2011 do zaplatenia, podľa Čl. I, § 48 ods. 1 bodu 2 Zákona zmenkového a šekového a zmenkovú odmenu v sume 2,98 eur, t.j. v jednej tretine percenta zmenkovej sumy, podľa Čl. I, § 48 ods. 1 bodu 4 Zákona zmenkového a šekového, preto žalobe vyhovel. Pokiaľ ide o nárok na zaplatenie 0,25% úroku denne zo zmenkovej sumy 892,57eur od 26.1.2010 do 6.5.2010, čo predstavuje sumu 225,37 eur, zo sumy 799,98 eur od 7.5.2010 do 8.6.2010, čo predstavuje sumu 66 eur, zo sumy 707,39 eur od 9.6.2010 do 7.7.2010, čo predstavuje sumu 51,29 eur, zo sumy 614,80 eur od 8.7.2010 do 8.8.2010, čo predstavuje sumu 49,18 eur, zo sumy 522,11 eur od 9.8.2010 do 8.9.2010, čo predstavuje sumu 40,46 eur, zo sumy 446,60 eur od 9.9.2010 do 13.1.2011, čo predstavuje sumu 141,80 eur, zo sumy 146,60 eur od 14.1.2011 do zaplatenia, súd uplatnený nárok žalobcu považuje len za čiastočne dôvodný. Pri zmenke zročnej na videnie, môže podľa § 5 Zákona zmenkového a šekového, vystaviteľ zmenky stanoviť úrokovanie, pričom úrokovú mieru treba udať v zmenke a úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený deň iný. V tomto prípade je na zmenke určená úroková miera 0,25 % denne, ako aj dátum začiatku úročenia, t.j. od 26.1.2010. Žalobca teda dôvodne požaduje zaplatenie zmenkového úroku 0,25 % denne so stanovením začiatku platenia úrokov 26.1.2010. Pokiaľ však ide o stanovenie, dokedy sa má dlžná zmenková suma úročiť týmto zmenkovým úrokom, nemožno v celom rozsahu priznať žalobcom uplatnený nárok na zaplatenie tohto úroku. Zo zmenky nevyplýva, dokedy sa má zmenková suma úročiť. Súd je toho názoru, že i keď nie je v Zákone zmenkovom a šekovom uvedené, dokedy možno požadovať úroky zo zmenky, z ustanovenia § 48 Zákona zmenkového a šekového možno vyvodiť, že je možné požadovať ich zaplatenie len do zročnosti zmenkovej sumy, keď od dňa zročnosti má majiteľ zmenky právo požadovať zmenkové úroky v zákonnej výške 6 % ročne od dňa zročnosti. Súd poukazuje na to, že v zásade zmenky pred splatnosťou úročiteľné nie sú, s výnimkou zmeniek zročných na videnie alebo na určitý čas po videní. Ak by bol tento úrok dohodnutý u ostatných zmeniek, takáto doložka by bola považovaná za nenapísanú a nevyvolala by žiadne zmenkovoprávne účinky v zmysle Čl. I § 5 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového. Zmyslom Čl. I, § 5 Zákona zmenkového a šekového je určenie výšky zmenkovej sumy v prípadoch, že nie je vopred jasné, kedy dôjde k predloženiu zmenky a k jej zročnosti a keď budúca splatnosť je závislá od konania majiteľa zmenky. Oprávnený zo zmenky môže pri splatnosti žiadať zmenkovú sumu zvýšenú o úroky uvedené v zmenke za dobu od vystavenia zmenky, prípadne od iného dátumu na zmenke

uvedeného, do splatnosti zmenky. Od splatnosti zmenky má potom nárok len na zákonné úroky 6% ročne zo zmenkovej sumy takto zvýšenej o dojednané úroky. V prípade, ak by po splatnosti zmenky bolo možné požadovať tak dojednané úroky v zmenke, ako aj zákonný zmenkový úrok, znamenalo by to bezdôvodné zvýhodňovanie úrokovaných zmeniek proti ostatným zmenkám. Pokiaľ ide o dobu, po ktorú vzniká právo na zaplatenie dohodnutých úrokov, súd má za to, že tieto možno uplatňovať len do okamihu splatnosti zmenky, nakoľko po splatnosti zmenky je pôvodný zmenkový záväzok nahradený záväzkom postihovým vyplývajúcim z ust. § 48 Zákona zmenkového šekového, a teda od splatnosti zmenky je možné požadovať len zákonné úroky 6 % ročne. Súd poukazuje aj na obsah komentára - k § 5 Zákona zmenkového a šekového: ... Konečným termínom pre beh úrokov je deň sroku, od sroku bežia úroky podľa § 48 ods. 1 písm. b),- k § 48 ods. 1 Zákona zmenkového a šekového: ...Ak vystaviteľ v zmenke zročnej na videnie alebo na určitý čas po videní predpísal, že zmenková suma má sa úrokovať (§ 5 ods. 1) súčasťou nároku sú tiež patričné úroky a treba prirátavať ich výšku k zmenkovej sume. Takto daná výška sumy je základom pre vyrátanie úroku od sroku“ (Zmenkové právo komentár, Dr. Karol Kizlink, Dr. Ján Spišiak Heureka 2005). Na základe vyššie uvedeného súd v časti požadovaného úroku 0,25 % denne zo zmenkovej sumy vyhovel len čiastočne a priznal žalobcovi tento úrok od dátumu 26.1.2010 do dňa, kedy sa podľa návrhu na uplatnenie pohľadávky podaného žalobcom zmenka stala splatnou, teda zo sumy 892,57 eur od 26.1.2010 do 18.3.2010. Vo zvyšnej časti, v ktorej žalobca úrok 0,25 % denne z dlžnej zmenkovej sumy, požadoval aj za obdobie od 19.3.2010 do 6.5.2010 zo sumy 892,57 eur, za obdobie od 7.5.2010 do 8.6.2010 zo sumy 799,98 eur, za obdobie od 9.6.2010 do 7.7.2010 zo sumy 707,39 eur, za obdobie od 8.7.2010 do 8.8.2010 zo sumy 614,80 eur, za obdobie od 9.8.2010 do 8.9.2010 zo sumy 522,11 eur, za obdobie od 9.9.2010 do 13.1.2011 zo sumy 446,60 eur, za obdobie od 14.1.2010 do zaplatenia zo sumy 146,60 eur, súd žalobu zamietol ako nedôvodnú. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 OSP a žalobcovi, ktorý mal v konaní čiastočný procesný úspech, ale procesný neúspech mal len v nepatrnej časti, čiastočne, pokiaľ ide o uplatnený úrok 0,25% zo zmenkovej sumy, súd priznal plnú náhradu trov konania v uplatnenej sume.

2. Proti zamietajúcej časti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, odôvodniac tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, strane sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že zmenku vystavila žalovaná, túto dobrovoľne podpísala, pričom išlo o prejav jej slobodnej vôle. Sadzba zmenkového úroku je napísaná na zmenke a bola jej známa v čase vystavenia zmenky. Žalovaná teda mala vedomosť o tom, že sadzba zmenkového úroku predstavuje 0,25% denne a s takouto sadzbou zmenkového úroku jednoznačne súhlasila. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 5Obo 3/2008 zo dňa 22.10.2008, rozsudok NS ČR sp. zn. 25 Cdo 1839/2000 z 22.08.2002, ako i uviedol, že v okolnostiach rozhodnutia súdu prvej inštancie je potrebné predovšetkým poukázať na nespornosť záväzku za zmenku zaplatiť, ktorá nespornosť záväzku žalovanej sa nepochybne vzťahuje na celý záväzok obsiahnutý na zmenke, zmenkový úrok nevynímajúc. Ďalej poukázal na rozhodnutia okresných súdov v skutkovo a právne obdobných veciach, a to rozsudok OS Lučenec sp. zn. 13C/88/2013, rozsudok OS Revúca sp. zn. 3C/8153/2013, rozsudok OS Martin sp. zn. 8C/198/2013, ako i poukázal na rozsudok KS v Nitre sp. zn. 5Co/16/2010. S poukazom na uvedenú argumentáciu žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti zmeniť tak, že súd jeho návrhu vyhovie v celom rozsahu.

3. Žalobca podaním zo dňa 22.12.2015, v zmysle § 96 ods. 1 OSP zobral svoju žalobu v časti zaplatenia zmenkového úroku vo výške 0,19% denne späť a v tejto časti navrhol konanie zastaviť.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok podľa § 380 ods. 1 CSP bez prejednávania na nariadenom odvolacom pojednávaní a dospel k záveru, že vzhľadom k späťvzatiu žaloby žalobcom v časti zmenkového úroku 0,19% denne po tom, ako súd prvej inštancie rozhodol a jeho rozhodnutie nenadobudlo v celom rozsahu právoplatnosť, je potrebné podľa § 370 ods. 1 a 2 CSP čiastočné späťvzatie žaloby pripustiť, rozsudok súdu prvej inštancie v tejto časti zrušiť a konanie zastaviť a vo zvyšnej zamietajúcej časti je potrebné rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

5. Žalobca sa podaným návrhom domáhal od žalovanej zaplatenia zmenkovej sumy 146,60 eur, zmenkového úroku vo výške 0,25 % denne zo sumy 892,57 eur od 26.1.2010 do 6.5.2010, čo predstavuje sumu 225,37 eur, zo sumy 799,98 eur od 7.5.2010 do 8.6.2010, čo predstavuje sumu 66

eur, zo sumy 707,39 eur od 9.6.2010 do 7.7.2010, čo predstavuje sumu 51,29 eur, zo sumy 614,80 eur od 8.7.2010 do 8.8.2010, čo predstavuje sumu 49,18 eur, zo sumy 522,11 eur od 9.8.2010 do 8.9.2010, čo predstavuje sumu 40,46 eur, zo sumy 446,60 eur od 9.9.2010 do 13.1.2011, čo predstavuje sumu 141,80 eur, zo sumy 146,60 eur od 14.1.2011 do zaplattenia, úroku vo výške 6 % ročne zo zmenkovej sumy: zo sumy 892,57 eur od 19.3.2010 do 6.5.2010, čo predstavuje sumu 7,21 eur, zo sumy 799,98 eur od 7.5.2010 do 8.6.2010, čo predstavuje sumu 4,35 eur, zo sumy 707,39 eur od 9.6.2010 do 7.7.2010, čo predstavuje sumu 3,38 eur, zo sumy 614,80 eur od 8.7.2010 do 8.8.2010, čo predstavuje sumu 3,24 eur, zo sumy 522,11 eur od 9.8.2010 do 8.9.2010, čo predstavuje sumu 2,67 eur, zo sumy 446,60 eur od 9.9.2010 do 13.1.2011, čo predstavuje sumu 9,35 eur, zo sumy 146,60 eur od 14.1.2011 do zaplattenia, zmenkovej odmeny vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy, teda 2,98 eur.

6. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobe žalobcu čiastočne vyhovel, keď uložil žalobcovi zmenkovú sumu vo výške 146,60 eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 892,57 eur od 26.1.2010 do 18.3.2010, čo predstavuje sumu 116,03 eur, 6 % ročný úrok zo zmenkovej sumy: zo sumy 892,57 eur od 19.3.2010 do 6.5.2010, čo predstavuje sumu 7,21 eur, zo sumy 799,98 eur od 7.5.2010 do 8.6.2010, čo predstavuje sumu 4,35 eur, zo sumy 707,39 eur od 9.6.2010 do 7.7.2010, čo predstavuje sumu 3,38 eur, zo sumy 614,80 eur od 8.7.2010 do 8.8.2010, čo predstavuje sumu 3,24 eur, zo sumy 522,11 eur od 9.8.2010 do 8.9.2010, čo predstavuje sumu 2,67 eur, zo sumy 446,60 eur od 9.9.2010 do 13.1.2011, čo predstavuje sumu 9,35 eur, zo sumy 146,60 eur od 14.1.2011 do zaplattenia, zmenkovú odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy, teda 2,98 a náhradu trov konania. Rozsudok súdu prvej inštancie napadol odvolaním žalobca v jeho zamietajúcej časti čo do zaplattenia zmenkového úroku. Pre absenciu odvolania vo vyhovujúcej časti napadnutého rozhodnutia, v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol právoplatnosť a predmetom preskúmania odvolacím súdom bola žalobcom napadnutá zamietajúca časť rozhodnutia súdu prvej inštancie.

7. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Podľa § 370 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť po rozhodnutí súdu prvej inštancie, ale skôr, ako rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia.

9. Podľa § 370 ods. 2 CSP súd späťvzatie žaloby nepripustí, ak s tým protistrana z vážnych dôvodov nesúhlasí. Ak späťvzatie žaloby pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a konanie zastaví.

10. V konaní pred súdom prvej inštancie môže strana vziať návrh späť (§ 144) dovtedy, kým sa nezačne vyhlasovať rozsudok. Ak strana vezme späť návrh v celom rozsahu bez podania opravného prostriedku, avšak v lehote na jeho podanie alebo v priebehu odvolacieho konania, koná odvolací súd podľa ustanovenia § 370 CSP. Účinnosť dispozičného úkonu späťvzatia žaloby je viazaná na privolenie odvolacieho súdu, ktoré bude odopreté, ak druhá strana z vážnych dôvodov s úkonom nesúhlasí.

11. Keďže žalobca po rozhodnutí súdu prvej inštancie písomným podaním zo dňa 22.12.2015 vzal svoju žalobu v časti zaplattenia zmenkového úroku vo výške 0,19% denne späť a žiadal konanie v tejto časti zastaviť a žalovaný so späťvzatím žaloby súhlasil, odvolací súd v zamietajúcej časti ohľadne zmenkového úroku, ktorá ešte nie je právoplatná, dospel k záveru, že v tejto časti sú splnené všetky podmienky stanovené v § 370 CSP, preto v tejto časti rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a konanie zastavil.

12. Odvolací súd preskúmal vec vo zvyšnej napadnutej zamietajúcej časti (zmenkový úrok 0,06% denne zo sumy 600 eur od 12.10.2009 do zaplattenia z dôvodov uvedených žalobcom v odvolaní a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav veci, avšak vec nesprávne právne posúdil.

13. Z obsahu spisu je zrejmé, že predmetom konania je nárok žalobcu vyplývajúci z vlastnej vistazmenky vystavenej žalovanou pôvodne vo forme blankozmenky na zabezpečenie nárokov - v stovkách súdnych konaní vystupujúcej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. - s najväčšou pravdepodobnosťou zo spotrebiteľskej zmluvy o úvere, ktorej číslo je uvedené aj na samotnej zmenke. Smernica Rady č. 87/102/EHS z 22. 12. 1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru (ďalej len „smernica“),

používanie zmeniek v spotrebiteľských zmluvách nezakazuje, ale podľa čl. 10 Smernice jednoznačne členské štáty môžu povoliť používanie zmeniek v spotrebiteľských zmluvách iba vtedy, ak zároveň zabezpečia vhodnú ochranu spotrebiteľa. Pojem vhodnej ochrany spotrebiteľa treba vykladať so zreteľom na čl. 14 smernice, ktorá zakazuje znížiť štandard ochrany spotrebiteľa. Vhodnú ochranu spotrebiteľa je preto potrebné chápať ako celkový právny rámec ochrany spotrebiteľa vyplývajúci z predpisov práva únie a judikatúry Súdneho dvora EÚ zahŕňajúci aj povinnosť vnútroštátnych súdov ex offo skúmať nekalosť zmluvných podmienok. Hlavným rizikovým prvkom z pohľadu ochrany spotrebiteľa je abstraktný charakter zmenky, ktorý inak nepripúšťa, aby súd pri uplatňovaní práva zo zmenky prihliadal na kauzu pôvodného právneho vzťahu, t.j. aby hodnotil pôvodnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere a skúmal, či táto obsahuje nekalé zmluvné podmienky.

14. Na základe toho sa súd mal v prvom rade s ohľadom na uprednostňované práva spotrebiteľov ex offo zamerať na platnosť zmluvy, na základe ktorej vznikla pohľadávka zabezpečená zmenkou, resp. posudzovať okolnosť, či pôvodnému veriteľovi (dodávateľovi) vôbec vzniklo právo na vyplnenie blankozmenky. Na tento účel v súlade s ustanovením § 120 ods. 1 tretej vety OSP aplikáciou výnimky z prejednávanej zásady mal súd - bez ohľadu na to, že ide o konanie podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 - zisťovať aj samotný obsah zmluvy, ktorá bola podkladom pre vystavenie zmenky a na tento účel postupom súladným s procesným predpisom vykonať ďalšie dôkazy, najmä oboznámením sa so samotnou zmluvou o úvere, ako aj s obsahom exekučného konania pre vymoženie pohľadávky pôvodného veriteľa spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., ak takéto konanie bolo vedené. V súlade s právom Európskej únie, ktorým je Slovenská republika viazaná a ktoré má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, mal súd posudzovať, či v tomto prípade môže byť použiteľná vnútroštátna právna úprava, ktorá umožnila za istých okolností do 31. 12. 2010 zmenky používať aj v spotrebiteľských vzťahoch (zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii, Zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov). Na tom základe sa súd mal zaoberať platnosťou uvedenej zmluvy a aj tým, či zmenka vôbec vznikla, resp. či nie je neplatná na podklade Občianskeho zákonníka v ustanoveniach o právnych úkonoch a o spotrebiteľských zmluvách (§ 39, § 52 a nasl.). Pri hodnotení platnosti zmluvy o úvere by bolo nutné vychádzať aj zo záveru, že v spotrebiteľských zmluvách sa za neprijateľnú podmienku považuje aj dohoda o uplatnení Obchodného zákonníka; aj keby zmluvné strany uzatvorili zmluvu o úvere ako „absolútny obchod“ podľa ustanovení Obchodného zákonníka, nie je táto skutočnosť prekážkou prednostnej aplikácie príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách.

15. V prípade bezpečného zistenia, že v danom prípade medzi žalovanou a spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s. r. o. išlo o spotrebiteľskú zmluvu o úvere, s ohľadom na výnimočnosť spotrebiteľského vzťahu a potreby súdnej ochrany spotrebiteľa mal súd prvej inštancie aplikovať ustanovenia obsiahnuté v Zákone o spotrebiteľských úveroch. Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv v praxi je poväčšine to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. S prihliadnutím na možný výskyt zastierania skutočného účelu uzatvorenia zmluvy má v prípade pochybnosti dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ, resp. jeho právny nástupca. Existujúce pochybnosti sa v súdnom konaní odstraňujú spôsobom upraveným pre dôkazné konanie, čo znamená, že nespotebiteľský charakter musí byť bezpečne preukázaný spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti.

16. Rešpektovanie výlučne abstraktného charakteru zmenky je neprijateľné vo svetle judikatúry Súdneho dvora EÚ, ktorý vyslovil všeobecnú zásadu o špecifikách súdneho konania prebiehajúceho v rámci vnútroštátneho práva medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom; súdy musia zabezpečiť spotrebiteľom právnu ochranu podľa ustanovení Smernice Rady č. 93/13/EHS, čo potvrdzuje aj čl. 14 Smernice Rady č. 87/102/EHS. Ak totiž pri vymáhaní dlžnej sumy z indosovanej zmenky vnútroštátny súd vôbec nemá možnosť hodnotiť obsah spotrebiteľskej zmluvy a rozhodnúť o nekalosti niektorých zmluvných podmienok, ide o zníženie právnej ochrany prináležiacej spotrebiteľovi a o porušenie zásady efektivity.

17. Pokiaľ ide o dohodu o vyplňovacom práve zmenky, táto - ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie - mala byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa vyžaduje informácie o dôsledkoch vystavenia zmenky pre spotrebiteľa. Neinformovanosť spotrebiteľa,

resp. jeho nedostatočná informovať v oblasti spotrebiteľských právnych vzťahov mu nemôže byť na ujmu. V tejto súvislosti je právne významné aj ustanovenie § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Ak ide o také dojednanie o zmenke, ktoré nezohľadňuje právne predpisy na ochranu spotrebiteľa, ide o dojednanie v rozpore s ustanovením § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, a na podklade takéhoto dojednania zmenka nemohla byť platne vystavená a ani platne indosovaná.

18. Jednou zo základných zásad práva Európskej únie je zásada, podľa ktorej sú členské štáty povinné zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľa a zároveň sú povinné zabezpečiť, aby sa nekalé podmienky v spotrebiteľských zmluvách neuplatňovali, resp. neboli záväzné. Vzhľadom na to aplikáciou procesného práva má súd túto povinnosť naplniť, čo znamená, že v prípade uplatnenia nároku zo zmenky mal ex offio skúmať, či vystaviteľom zmenky nie je spotrebiteľ. Aj keď vnútroštátna právna úprava platná do 31.12.2010 umožňovala používať zmenky aj v spotrebiteľskom vzťahu, použitie zmenky ako takej v spotrebiteľskom právnom vzťahu v skutočnosti nie je úplne v súlade s právom EÚ na ochranu spotrebiteľa. Vnútroštátna právna úprava do 31.12.2010 nezabezpečila vhodnú ochranu spotrebiteľa na základe Smernice 87/102/EHS v konaní o nároku zo zmenky a zákonodarca túto skutočnosť zmenil až zrušením dovtedajšieho zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z. z. a prijatím nového zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného od 01.01.2011. Zmenkové právo ako také v súdnom konaní znevýhodňuje žalovaného zmenkového dlžníka, a keďže podľa článku 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky právo EÚ má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky vnútroštátna právna úprava, ktorá umožnila za istých okolností do 31.12.2010 zmenky používať aj v spotrebiteľských vzťahoch (ako je opísané vyššie), môže byť nepoužiteľná. Na podklade takejto úvahy je možné dospieť aj k právnomu záveru o tom, že z takej zmenky nemôže vzniknúť platný zmenkový záväzok.

19. Aj keď rozsudok súdu prvej inštancie vo vyhovujúcej časti je už pre absenciu odvolania právoplatný a žalobe žalobcu bolo vyhovené, odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie nestotožňuje, avšak keďže odvolanie v tejto časti nebolo podané, nemohol ho už preskúmať. Ohľadne napadnutej zamietajúcej časti však platí to, čo je uvedené vyššie, a keďže súd prvej inštancie sa vecou z uvedeného pohľadu vôbec nezaoberal a neriešil to, či zmenka nevznikla na základe spotrebiteľského vzťahu, tak ako odvolací súd opísal vo vyššie uvedených častiach odôvodnenia svojho rozhodnutia. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, v ktorom súd prvej inštancie bude postupovať v naznačenom smere.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).